

Áhættumat fyrir ofbeldi í nánum samböndum

Innleiðing hjá lögreglunni

Guðrún Sesselja Baldursdóttir
BA. og MS. sálfræði

7.okt.2016

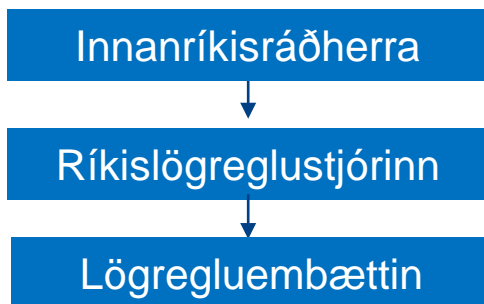
RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Löggæsla á Íslandi

Hlutverk löggæsluaðila skilgreind í Lögreglulögum nr. 90/1996

1. Höfuðborgarsvæðið 2. Vesturland 3. Vestfirðir 4. Norðurland vestra 5. Norðurland eystra
6. Austurland 7. Suðurland 8. Vestmannaeyjar 9. Suðurnes

Ríkislögreglustjóri vinnur að og fylgist með að ákvörðunum ráðherra sé fylgt á landsvísu og upplýsir ráðherra um málefni lögreglu. Vinnur að tillögum um hagræðingu, samræmingu, framþróun og öryggi í starfsemi lögreglu. Skilgreind sérverkefni.

Lögreglustjórar fara með stjórn lögregluliðs, hver í sínu umdæmi. Annast daglega stjórn og rekstur lögreglunnar í umdæminu og bera ábyrgð á framkvæmd lögreglustarfa innan þess.

Heimilisofbeldi - Verklag

- Verklagsreglur ríkislögreglustjóra um meðferð og skráningu heimilisofbeldismála frá 2005 voru í gildi til desember 2014. Nýjar verklagsreglur gefnar út.
 - Krafa um aukna áherslu á málaflokkinn
 - Ný lög um nálgunarbann og brottvísun af heimili tóku gildi 2011
 - Reynsla einstakra lögregluembætta af tilraunaverkefnum í málaflokknum

Verklag – viðbætur 2014

- ✓ Almennt um útköll:
 - Alltaf á að hafa samband við barnavernd ef barn **er skráð** til heimilis á vettvangi heimilisofbeldis og óskað eftir aðkomu þeirra sé barn á staðnum.
Einnig að bjóða aðilum uppá aðkomu félagsþjónustu þó ekki sé barn á heimilinu.
 - Standa skal vel að skráningum á börnum sem eru til heimilis á vettvangi og/eða eru þar gestkomandi þegar heimilisofbeldi á sér stað.
- ✓ Fleiri brotaflokkar falla undir heimilisofbeldi.
- ✓ Leiðbeiningar til geranda
- ✓ Skilyrði nálgunarbanns og brottvísunar af heimili tiltekin í reglum
- ✓ Eftirfylgni mála
- ✓ Rýni mála
- ✓ Áhættumat

Þörf á matstæki til staðar

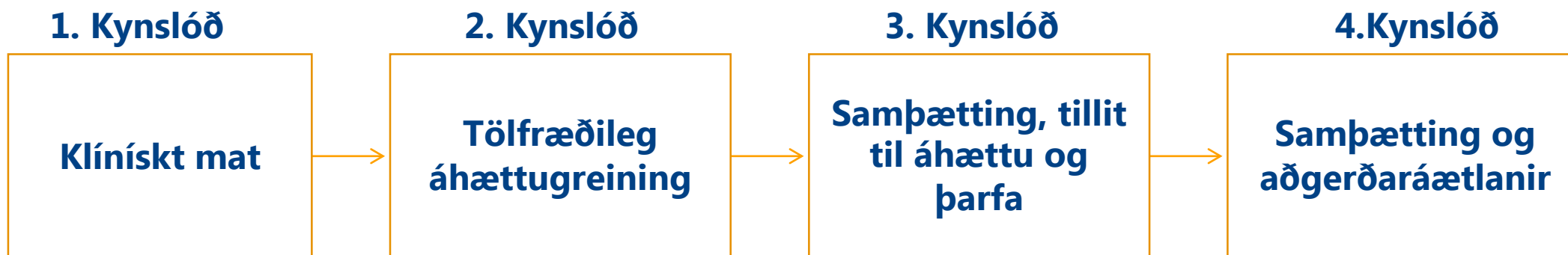
- Að meta hættu
- Að forgangsraða málum
- Að meta þörf á vinnuframlagi í hvert mál
- Hvaða úrræði henta hverju sinni?
- Aukin áhersla á beitingu brottvísunar af heimili/
nálgunarbanns →
Auknar köfur um greinagóðar upplýsingar um hættu
viðkomandi brotaþola.

Áhættumat

Val á gerð áhættumatstækis

- Áhættumatstæki átti að henta lögreglumönnum.
- Viðurkennt áhættumatstæki sem byggir á rannsóknum.
- Ólíkar kynslóðir áhættumata:

- Ákveðið að nota 4. kynslóð áhættumats

Val á áhættumatstæki

- Svíþjóð og Noregur nota B-SAFER (*Brief-Spousal Assault Form for the Evaluation of Risk*)
- Sérhæft, viðurkennt og prófað áhættumatstæki fyrir ofbeldi í nánnum samböndum.
 - B-SAFER er stytta útgáfa af SARA áhættumatinu.
 - Höfundar SARA þróuðu B-SAFER í samvinnu við lögregluna í Svíþjóð og í Kanada.
 - Með lögreglumönnum – fyrir lögreglumenn
- Höfundar B-SAFER komu einnig að gerð viðurkenndra áhættumatstækja á borð við HCR-20 (Historical, Clinical and **R**isk Management Scales), SAM (Stalking Assessment and Management) ofl.

Uppbygging – B-SAFER

- Upplýsingar um mál
 - Grunnupplýsingar um málið. Samantekt á sálfræðilegri sögu. Saga um ofbeldi í nánu sambandi.
- Áhættuþættir – þrjár hlutar
 1. Ofbeldi í nánum samböndum
 2. Sálfélagslegir þættir geranda
 3. Varnarleysisþættir þolanda.
- Aðgerðaráætlanir
 - **Eftirfylgni:** viðtöl, símaviðtöl, heimsóknir.
 - **Stýring:** Tilmæli, takmarkanir á samskipti, lagaleg úrræði....
 - **Tilmæli um meðferð:** Heimilisfriður, sálfræðimeðferð, vímuefnameðferð.....
 - **Öryggi þolanda tryggt:** Ráðgjöf, bætt öryggi, neyðarhnappur...
- Ályktanir
 - Forgangsröðun máls: Venjuleg meðferð – Hækkuð áhersla – Forgangsmál
 - Líkur á lífshættulegu ofbeldi
 - Yfirvofandi ofbeldi
 - Líklegir þolendur

Uppbygging – B-SAFER

Tafla 1

Þættir í B-SAFER

- Upplýsing:
 - Grunn samband
- Áhættuþættir
 - 1. Ofbeldi
- Aðgerðaráttur
 - Eftirfylgjandi
 - Stýring
 - Tilmælingar
 - Öryggisáætlanir
- Ályktanir
 - Forgarnir
 - Líkur á brotum
 - Yfirvofandi brot
 - Líklegir brot

Hluti	Þáttur
I. Áhættuþættir geranda: Ofbeldi í nánnum samböndum	1. Ofbeldi
	2. Ofbeldisfullar hótanir eða hugmyndir
	3. Stigmögnun
	4. Brot á dómsúrskurði
	5. Ofbeldisfull viðhorf
II Áhættuþættir geranda: Sálfélagsleg aðlögun	6. Almenn afbrotahæðun
	7. Sambandserfiðleikar
	8. Atvinnuvandamál
	9. Vímuefnavandi
	10. Geðrænn vandi
III. Varnarleysisþættir þolanda	11. Síbreytileg viðhorf eða hegðun
	12. Ofsahræðsla við geranda
	13. Ónægur stuðningur eða úrræði í boði
	14. Óörugg búseta
	15. Heilsufarsvandamál
Annað sem komið skal á framfæri:	

í nánnum

þættir þolanda.

Staðan í dag

- Öll lögregluembætti með sama áhættumatið fyrir ofbeldi í nánum samböndum.
- Skimunartæki til að einfalda og flýta fyrir áhættumati.
- Fræðsla/þjálfun mikilvæg

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

✓ Takk fyrir